

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych:

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłano za wiersz półtorowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
 Ogłoszenia na 1-oj stronie za wiersz półtorowy lub jego miejsce 60 kop.
 Ogłoszenia na 1-oj str. o pozyc. państw. za wiersz pół. lub jego miejsce 1 rb.
 Reklamy za wiersz półtorowy lub jego miejsce 40 kop.
 Nakłady za wiersz półtorowy lub jego miejsce na 1-oj str. 50 k., po tekście 30 k.
 Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb.
 Ogłoszenia zwozajne miejscowe za wiersz półtorowy lub jego miejsce 18 kop.
 Ogłoszenia zwozajne krajowe za wiersz półtorowy lub jego miejsce 20 kop.
 Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najniższe 40 kop.
 Posady i prace 3-krotnie ogłoszenie 20 wyrazów 1 rb.
 Ogłoszenia w niedzielnych Numerze o 25% drożej.
 Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 ra. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznie	Półrocz.	Kwartał.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
PRZESYŁKA POCZTOWA	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Za adres 20 kop. — Za odnośnienie do domu 10 kop. miesięcznie.
 Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
 Reklamy — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metal i S-ka, Wielka 35, telefon № 886. Po godz. 6-ej nekrologi i inne literackie zwiast. w wiadomościach, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworowska № 3.

Numer pojedynczy 5 kop. Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Numer pojedynczy 5 kop.

Uwagze ogłaszających się polecamy № świąteczny „Kurjera Litewskiego”, który wyjdzie w dniu 24 marca r. b.

KALODONT
 Niezbędny KREM i ELIKSIR do ZĘBÓW
 Utrzymuje zęby białe, czyste i zdrowe.
 Żądać wszędzie

TEATR POLSKI (gmach po-cyrkowy na Łukiszkach).
 26 marca: 0 godz. 2 pp. „OBRONA CZESTOCHOWY”, ceny niższe do połowy.
 8 w. „INTRATNA POSADA”.
 27 marca: 2 pp. „ODSIECZ WIEDNIA”, ceny niższe do połowy.
 8 w. „EROS I PSYCHE” (występ J. Popławskiego).
 28 marca: „DZIADY” Mickiewicza (występ J. Popławskiego).

Koncertowa Ogród Botaniczny dyrekcja I. A. SZUMANA. Telefon 364.
 W poniedziałek 26-go marca pierwszy raz w Wilnie wspaniała atrakcja ewolucja w powietrzu Siostry Kutis.
 Występ: Artystka polska A. Dombrowska — Znakomita wykonawczyni romansów i śpiewów rosyjsk. W. G. Warina. — Duet Pergamencowych, tańce fantastyczne. Rosyjska artystka Czacka. — Międzynarodowa tancerka Viola Klarans. — Rosyjska artystka Bella Rosa. 1

WILEŃSKA FERMA MLECZNA
 Zawalna 21 „HYGIENA” Telefon № 452

Oznajmia S. Klijentel, iż na nadchodzące święta otrzymano świeży transport masła Arosburskiego-Rusko-Szwajcarskiego sera. — Masło wszystkich gatunków i inne produkty mleczne do sprzedania w sklepach oddziałów:
 przy Fermie, Zawalna № 21,
 Świętojerski просп. 22,
 Pohulanka 16,
 Kalwaryjska 6

Kursy Rolnicze w Grodnie
 Zarządane staraniem Grodzieńskiego Towarzystwa Rolniczego 2, 3 i 4-go kwietnia st. st. 1912 roku w sali klubu obywatelskiego w Grodnie.
 Początek o godzinie 10-ej rano.

Program:
 Prof. Biedrzycki Uprawa roli. Narzędzia rolnicze.
 Prof. Agromom Diedow Kultura i uprawa łąk.
 Prof. Ponikowski Meljoracje łąkowe.
 Prof. Piątkowski Zasady żywienia bydła. Nawozy sztuczne.

Doktor Gabriel Puzyryjski, Marjan Trójan, Inżynier-Architekt.
 Przyjmuje do wykonania plany, kosztorysy, kierownictwo robót. Wilno, Kazanka 3 m. 1, od godz. 3—7 w.

KAKAO
GEORGES BORMAN

IGNATYCZE
 SZKŁAKI, DEZAPARKOWYCH, WYCH, LESNYCH I WOCOWYCH WILHELMIA JEKSKIEGO.
 Poczta MINSK (rub.)
 ul. S. M. 12, 1234567890
 Telefon na M. 1234567890

OSTATNIE NOWOŚCI
 PERFUMERJI
 WODA KOŁONSKA
 THAIS; CAPRICE D'AMOUR
 DRALLE

DOM HANDLOWY A. STEPKOWSKI
 POLECA ZNAKOMITY KONIAK WILNO
Remy-Martin.

MORALNOŚĆ WOJNY.
 Wojna włosko-turecka wywołała w europejskiej prasie i opinii publicznej różne bardzo zdania, liczne spory i rozprawy, do dziś dnia nierozstrzygnięte, wciąż jeszcze rozbrzmiewające odgłosami zarzutów i usprawiedliwień, bezwzględnych potępień i entuzjastycznych zachwytych.
 Wojna z gruntu niemoralna, napaściwieca i rozbojnicza! — wołają jej przeciwnicy. — Wojna konieczna, a zatem słuszna, prowadzona w imię twórczej pracy europejskiej, przeciw muzułmańskiemu i azjatyckiemu zastojowi i niszczytelstwu — odpowiadają nie tylko sami włoscy, lecz i niektórzy przyjaciele narodu włoskiego, pragnący jaknajbujniejszego rozwoju jego świeżo, od czasów zjednoczenia rozbudzonej energii żywotnej.
 Wszakże owe prowincje afrykańskie, o które toczy się walka, to kraje niegdyś za czasów starożytności kwitnące wysoka kultura. A dziś po wiekowym nad nimi panowaniem naprzód różnych rozbojniczych rządów arabskich, a następnie tureckiego despoty, co w nich pozostało z tego rozwoju kulturalnego? Żołnierze włoscy, rozkopując, przy wnoszeniu szanów obronnych, naniószone z pustyni piaski, raz po raz odnajdują pod nimi ruiny starodawnych miast, świątyni, pałaców, pomniki sztuki, ślady wiekowej pracy ludzkiej. Czyż nie jest słusznym, czy nie jest pożądanym, aby ta praca na nowo zawrzała w owych opustoszałych dziś dziedziinach? Czyż można wątpić, że włosy po zdobyciu ich zdolają je na nowo zagospodarować, ucywilizować? Czyż nie jest prawdopodobnym, że arabska ludność Trypolitanji i Cyrenaiki pod panowaniem swych szefów i padyszachów tureckich pogrążona w barbarzyńskiej bezczynności, pod rządami włoskimi zbudzi się może do nowej twórczej pracy, znajdzie w lepszych, pomysłniejszych dla niej warunkach bytu? Kto wie, jakie ta stara rasa kulturalna zawiera w sobie możliwości nowych przebudzeń i odrodzeń.
 Gdyby jednak i tak było — odpowie kto może — czyż jakiegokolwiek względy zdolają usprawiedliwić napaść, podbój, zabór? — czyż zdolają je usprawiedliwić ze stanowiska wyższej, szerszej, szerszej moralności?
 Przeciwna etyka większości współczesnych narodów w zakresie stosunków między państwami — daje się streścić w następującym bardzo prostym określeniu: zło jest wtedy, gdy mnie kto coś zabiera, dobro — gdy ja komu zdołam coś zabrać. Jakże wyraźnie przeziiera to prawo w oburzeniach etycznych na zdobywcę przeciw Turcji wyprawę włoską. Wiadomo, że oddawna już państwa europejskie czują na spadek po chorym nad Bosforem człowiekiem i przy każdej sposobności, co się da ze spadku tego u-

siłują pochwycić. Włosi niespodzianie położyli zbrojną rękę na afrykańskiej jego części. Czyż nie jest słusznym oburzenie francuzów, angiłków, niemców na niemoralność współzawodnika, zabierającego bez ceremonij upatrzoną przez nich zdobycz. Co innego, gdyby im udało się sprzątnąć ją z przed nosa włoskiej współzawodnikowi, a tem samem pozbawić go wszelkiej swobody ruchu i oddechu na morzu Śródziemnym. Byłby to szczyt moralności z punktu widzenia polityki międzynarodowej.

Odmienny nieco, ale równie daleki od szersz ludzkiej etyki, jest punkt widzenia w tej sprawie paucyfistów różnego typu: radykalno-liberalnego, demokratycznego — mieszczańskiego lub socjalno-demokratycznego. Ci to przysięgli antymilitaryści zasadniczo są przeciwni wszelkim orężnym, bratobójczym w łonie ludzkości walkom. Ale w imię jakiej zasady, jakiej wiary, jakiego przekonania? Chrześcijańska miłość bliźniego? Ta oddawna została wykreślona z ideowych programów odnośnych klas, grup i obozów społecznych. A więc czysto humanitarna idea, przyniesiona przez prąd antychrześcijańskich dążeń, idea ogólnoludzkiego braterstwa w równości i wolności powszechnej?

Do niedawna słyszeliśmy tylko o dążeniach do uprzątnięcia tej martwej pozostałości czasów minionych demokracji socjalnej, która naprzeciw obłudzie humanitaryzmu mieszczańskiego postawiła zasadę walki klas, mającą przez otwarte starcie się wrogich żywiołów społecznych doprowadzić do urzeczywistnienia w życiu człowieka zasady sprawiedliwości powszechnej. Obecnie widzimy rozwijające się coraz bujniej prądy nacjonalistyczne, jawnie zwalczające złudzenia i kłamstwa humanitaryzmu w imię dobra i szczęścia narodów. Jedną z główniejszych własności wszystkich współczesnych nacjonalizmów jest uznawanie nieodzownej potrzeby wojny, a nawet wysławiania jej i wynoszenia, jako wielkiej wychowawczyń narodów, zdolnej jedynie pobudzić i wypielęgnować w nich przymoty siły i dzielności, bez których one zgiąły istnieć nie mogą.

Nacjonalizm włoski, najmłodszy ze wszystkich europejskich, bo zaledwie od dwóch lat rozkwitający wywarł jednak dość znaczny już wpływ na kierunek dążeń narodowych w zjednoczonej Italji, wpływ, wydatniający się silnie w obecnym nastroju wojennym. Niesłusznym byłoby przypisywać nacjonalistom wywołanie obecnej wojny — to pewna jednak, że umożliwiły ją pewne czynniki i właściwości narodowego życia włoskiego, któremu i prąd nacjonalistyczny był swym zdziwaczem. I to pewna, że prąd ów od chwili swego powstania do wojny parł gwałtownie i niemal się przyczynił do spotęgowania wojennych w narodzie usposobień.

Co sędzi o moralności takiego kierunku i popieranej przezeń wojny napaściwiec? Zapewne z punktu widzenia dogmatycznej etyki chrześcijańskiej, czy wolnościowej etyki humanitarnej mamy tu zjawiska wysoce niemoralne. Ale skoro pierwsza żadnego nie ma zastosowania w praktyce bytu międzynarodowego, a druga przez zwyrodzenie duchowe tych warstw społecznych, co ją wytworzyły, stała się tylko zlepkiem pustych formułek i frazesów, do których nikt żadnej nie przywiązuje wagi — jakaż pozostaje nam prawdziwa norma moralna w rzeczywistości współczesnego życia publicznego? Czy nie jest nią zbiorowy interes narodu, postawiony ponad interesami poszczególnych jednostek? Wybierając z dwójga — egoizm narodowy, zalecany przez nacjonalistów, nieskończenie wyższą przecięć ma wartość etyczną, aniżeli egoizmy indywidualne, praktykowane przez różnych frazeologów i doktrynerów współczesnego humanitaryzmu demokratycznego.

Oto dlaczego podjęta obecnie przez Włochy przeciw Turcji wojna, pomimo wszelkich na nią napaści ze strony moralnej być powinna, jako będąca wynikiem patriotycz-

nego porwy całego narodu, jako nieodzowny warunek skupiania sił jego i dalszego ich rozwoju jest ona pono najmoralniejszą ze wszystkich możliwych w dobie obecnej wojen zaczepnych. A czy i o ile wojna zaczepna, potrzebna, czasem konieczna dla dobra narodu być może? — o tym z własnego doświadczenia historycznego aż nadto wiedzieć powinniśmy. Zasadnicza niechęć naszych ojców do takiej właśnie wojny, niedostateczne poparcie świętych zaczepnych wypraw Stefana Batorego — to jeden z objawów dezorganizacji wewnętrznej w życiu dawnej naszej Rzeczypospolitej, jedna z przyczyn nieszcześliwego jej upadku. Jakże wobec tego możemy potępiać wszelką wogóle wojnę zaczepną?

Jednym z punktu widzenia czysto chrześcijańskiego zasługiwałyby ona prawdziwie na potępienie. Gdybyśmy istotnie wstąpili, jak to zwiastował Towiański, w „epokę chrześcijańską wyższą”, moglibyśmy słuszenie poczytywać za niemoralne z gruntu wszelkie fakty gwałtu i przemocy. Ale jakże dalecy jesteśmy od tej epoki! Zamiast wznosić się opadamy wciąż raczej do czasów mistrza Andrzeja. I na tych dzisiejszych naszych nizinach mówią o chrześcijańskim czy humanitarnym ideale w polityce! Czy nie jest to obłudna lub naiwna frazeologia, brzmiąca hucznie i szumnie odgłosem wewnątrz pustki?

Walery Gestowski.
 Rzym, 26 (13) marca.

WOLNA TRYBUNA.
W obronie „optymizmu”.

Ze krytycyzmu, jako pewna forma uświadomienia, jest koniecznym czynnikiem w rozwoju nie tylko poszczególnych indywidualiów, ale i całych społeczeństw, nie potrzebujemy chyba dowodzić. O ile jednak pojęcie krytycyzmu przechodzi w formę absolutnej negacji możliwości doskonałenia i bagatelizowania tych pierwiastków duchowych, które nawet w najbardziej ułomnych jednostkach stanowią o ich treści moralnej, staje się on wprost szkodliwym i przechodzi w najniezdrowszą formę sceptycyzmu i zniechęcenia.

Jednym z takich krytyków-sceptyków jest pan K. Martusewicz, który oto po raz wtóry na łamach „Kurjera Litewskiego” snuje zaprawione żółcią i zniechęceniem myśli swoje. Nie wchodzi w polemikę z szanownym autorem „Unji narodów”, chciałbym jego być wyraziście ino-geno głosu i wbrew twierdzeniom szanownego autora podkreślić brak w społeczeństwie naszym własnego optymizmu, a bodaj i romantyzmu, nad którego zbytkiem boleje pan Martusewicz. A brak optymizmu, brak twórczej pogody duchowej widzę nie tylko w literaturze, ale we wszystkich dziedzinach naszego szarego życia społecznego.

Rzecz można, żeśmy przez te lata przelomowe zapomnieli o tem, iż poza szeregiem drobnych trosk codziennych, jest przecie świat z całym ogromem świata, barw słońca, że oprócz gorczy codziennego życia nosimy w sobie całą potęgę tych pierwiastków duchowych, które mogą nam na długie lata rozjaśnić drogę, a które szanowny pesymista z „Unji narodów” nazywa romantyzmem złudzeniem. Gdzie jest ów nadmiar optymizmu i idealu, gdzie go mam szukać nie wiem; chyba nie na tych nasepionych lub zniechęconych twarzach, które się tu na Litwie całej spują, chyba nie w tych suchych strzałach rewolwerowych, które raz wraz odbierają nam jakieś młode życie. O chyba tej zaprawy, która się zwie zniechęceniem mamy dosyć, paralizuje ona u nas każdą śmielszą myśl, każdy wysiłek woli lub czynu. Czy to w sprawach ekonomicznych, czy w polityce, czy to w sprawach społecznych, wszystko umiemy zaprawić taką dozą wątpienia i sceptycyzmu, że nawet największym optymistom ręce opadają.

Nie szczędzą też wysiłków w tym kierunku i nasi „krzewiciele postępu”, którzy zdawalioby się używać wszelkich starań, aby szczerze pozmykać drzwi i okna od szkodliwego optymizmu, „a nuż tam jeszcze jakiś promień światła się wśliznie i pobudzi te skazane na zagładę konserwatywne szkatki do życia”. Smutnia zaiste rola być grabarzem własnego społeczeństwa.

A jednak pomimo całej fałszywej krytycyzmu, który nas zalewa, życie nasze społeczne gdzieś w głębiach rozwija się i wzmacnia. Czuć tętno tego dalekiego życia już to w działalności poszczególnych jednostek, już to w rozwoju całokształtu naszych stosunków ekonomicznych, wszędzie w ogromnym postępie rolnictwa w latach ostatnich. I rzecz dziwna, że w każdej pracy, czy to na zagonie ojcystym, czy też na polu społecznym, lub politycznym, wszędzie gdzie z martwicy powstaje jakieś nowe życie, czuć ten zapoznany przez autora pierwiastek duchowy, pierwiastek optymizmu ideowego.

Prawda, są to jeszcze wyjątki, są to pierwsze przebłyski światła po długich latach zupełnej apatii i zniechęcenia. To też ci, którzy wołają świeży powiew, budzącej się do życia wiosny, od jęków cmentarnych, którzy swoje siły życiowe czerpią z innych ról nie zatrutych jadem pesymizmu, cieszą się z każdego promienia, z każdej myśli jasniejszej, która rozgadana zasępienie zrozu. Pesymizm naogół jest złym doradcą, jest to duchowy sybarytyzm, ludzie życia i czynu innych szukają hasel. Jednym z tych jasnych promieni pełnych życia i werwy jest owa „sielankowa” powieść Weyssenhofa „Soból i panna”. Płynię z niej tyle zdrowia, tyle pogody, płynię całej fala tego, co się w słowa ująć nie da, a co porównać chyba można z wiośnieniem tchnieniem naszych ojczyństwych pól i lasów.

Ta wiązanka myśli i wrażeń zerwanych na niwach litewskich, to pierwiastek budzący się do życia romantyzmu, to jeden z pierwszych rzmianstów odradzającej się pogody życia i czynu. I musi przysięść ta pogoda, pomimo wszelkich wysiłków, pomimo całego morza otaczającego nas zwłapienia... przysiędzi, bo w duszy ludzkiej są pierwiastki życiowe, których nawet krytycyzmy umysł naszych bezwzględnych sceptyków zagasić nie jest w stanie.

Dziwi mnie jeno, że w chwili, kiedy w całej Anglii i Ameryce powstaje żywiołowy ruch ku pewnemu odrodzeniu idealizmu w życiu, kiedy najbardziej pozytywne umysły rozumieją potrzebę pierwiastków duchowych w pracy czynnej, kiedy coraz bardziej stwierdza się, że zupełnie wykreślenie z życia „romantyzm” prowadzi nie tylko do moralnego, ale nawet ekonomicznego upadku, nasi krzewiciele postępu skrzętnie chcą wytypić nawet te słabe pierwiastki idealizmu, które u nas gdzieś na dnie duszy pozostały.

Czas stać się o tyle praktycznymi, żeby wiedzieć, iż materializm stwarzany szczerze przez pogwałcenie wszelkich ideałów staje się tylko smutną parodią, która potem w życiu społeczeństw i jednostek mści się nielitościwie. Jesteśmy zbyt biedni, żeby sobie pozwalać na taki zbytek, jak pesymizm i na takie marnotrawstwo, jak wyrzucanie na śmietnik wszystkich naszych „romantycznych złudzeń”.

M. Jałowiecki.
Informacje i pogłoski.
 Ankieta o materialnym bycie służby pocztowo-telegraficznej.
 W celu polepszenia bytu materialnego służby pocztowo-telegraficznej naczelnik głównego urzędu rozesał okólnik-ankietę do wszystkich urzędów pocztowo-telegraficznych z wezwaniem do wypełnienia odpowiednich blankietów, zawierających szereg pytań. Dane ankietowe, według „Biura informacyjnego”, posłużą do wyjaśnienia sposobów i środ-

ków polepszenia warunków zdrowotnych i bytu materialnego urzędników i służby pocztowo-telegraficznej.

Zamiast powinnowań świątecznych.

Dla wielu osób wizyty świąteczne są uciążliwą formalnością. Za przykładem innych miast i u nas już się ustalił zwyczaj składania zamiast nich w redakcjach miejscowych pism polskich pewnej kwoty na cele publiczne. W tym celu w przededniu zbliżających się świąt Wielkiejnocy oblatujemy w „Kurjerze Litewskim” odpowiednią rubrykę.

Pragnący uwolnić się od obowiązku składania wizyt, raczą składać w administracji naszego pisma conajmniej rubla na naukę języka polskiego. Nazwiska będą ogłaszane w „Kurjerze” w miarę napływania składek.

W dalszym ciągu na cel powyższy w Administracji naszego pisma złożyli pp.: Bronisława i Bolesław Malinowscy 2 rb., Aleksandrów Luboński 2 rb., Antoni Szymkowski 2 rb., Benedykt Juszkiewicz 1 rb., Stefan Janowski 2 rb., ks. Bolesław Korzyński 3 rb., Michał Ciechanowski 1 rb., Jan i Maria Stankiewiczowie 1 rb., Jan i Skinder 1 rb., dr B. Hasko 1 rb., Bolesław Szantyr 1 rb., Szymon i Zofia Renigierowie 2 rb., Eugenia Dłuzińska 1 rb., Antonina i Maksymilian Maliniewscy 2 rb., Michał i Zofia Kopaliński 2 rb., Franciszek Tomaszewicz 1 rb., Rostysław Sumorokow 5 rb., P. Zapasnik 1 rb., Witold Ussakowski 1 rb., Antoni Rydlewski 1 rb., ks. Stanisław Maciejewicz 3 rb., Józef Hasko 2 rb., A. Zwierzynski 1 rb., inż. Klemens Beinorowicz 1 rb.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Kalendarz. Dziś, we czwartek — Wielki, św. Pawła B., wełt. now. st. — Wielki, św. Izidora; jutro — Wielki, św. Katarzyny, wełt. now. st. — Wielki, św. Wincentego Fer.

KRONIKA KOŚCIELNA.

Nabożeństwa: Dnia 24 b. m., t. i. w Wielką sobotę wieczorem w kościołach katolickich rozpoczyna się obchód uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego.

Nabożeństwo rezurekcyjne nie we wszystkich kościołach odbywa się w wieczór, w niektórych odbywa się takowe na niedzielę Wielkanocną, w godzinach bardzo wczesnych. Rezurekcyjna odbędzie się wieczorem w sobotę w następujących kościołach: o godz. 6 wieczorem w kaplicy Towarzystwa dobroczynności, o godz. 7 wieczorem w kościele Góry Zbawiciela, o godz. 8 wieczorem w kościołach: katedralnym i św. Katarzyny, o godz. 9 wieczorem w kościele Wszystkich Świętych, o g. 10 wieczorem w kościele św. Franciszka, o godz. 11 wieczorem w kościołach św. Jana i św. Ducha. Zaś w niedzielę rano Rezurekcyjna odbędzie się w kościołach: św. Jerzego, św. Filipa i Jakóba, św. Rafała, św. Piotra i Pawła, św. Bartłomieja, św. Stefana, św. Michała i w kaplicy przy szpitalu oftalmicznemu o godz. 6 r., w kościele św. Krzyża o godz. 7 rano i w kościele św. Anny o godz. 8 rano.

SPRAWY MIEJSKIE.

Prawda o zbieraniu i przechowywaniu przedmiotów znalezionych podczas robót ziemnych. W uzupełnienie wczorajszego sprawozdania z posiedzenia Rady miejskiej podajemy uchwalone przepisy zbierania i przechowywania przedmiotów, posiadających znaczenie archeologiczne, a znajdujących podczas robót ziemnych przy budowie wodociągów i kanalizacji.

Komisja archeologiczna powinna być powiadomiana o dniu i o godzinie, kiedy ma się rozpocząć jakakolwiek robotę ziemną. Wszystkie przedmioty znalezione archeologicznie muszą być przechowywane w lokalu specjalnym. Jeśli robotnicy odkrywają jakiekolwiek groby, lub budowle stare, albo też znajdują inne przedmioty, winni powiadomić o tem niezwłocznie starszych, a ci ostatni sekretarza komisji archeologicznej. Osoby, które się przyczynia do

znalezienia przedmiotów, mających znaczenie archeologiczne, mogą żądać wynagrodzenia, które będzie wydawane podług określenia komisji archeologicznej. Za ukrywanie znajdujących rzeczy winni być karani wydaleniem ze służby. Z osób postronnych nikt nie ma prawa przywłaszczać sobie żadnych wykopanych przedmiotów.

Blizsze szczegóły konkursu teatralnego. Jak już pisaliśmy „jury” konkursowe otrzymało do rozpatrzenia 13 projektów. Z liczby powyższej projekty Nr. 3, 5, 6, 7 i 13, jako nie czyniące zadość warunkom konkursowym, zostały odrzucone.

Ośm projektów pozostałych podzielono według ich wartości na dwie kategorie: lepszą (Nr. 2, 4, 9, 10, 11 i 12) i słabszą (Nr. 1 i 8). Pierwszą nagrodę otrzymał projekt Nr. 9, wyróżniający się prostotą i praktycznością, przy szlachetnych liniach rysunku i prawdziwie artystycznej ornamentacji wnętrza. Buiet i skład dekoracji otrzymano według tego projektu odrębne ubikacje, na planie efektywnie wydzielaające się z całości.

Nagrodę drugą przyznano projektowi Nr. 2 również jedynogłośnie. Poza tem jury zaleciło do nabycia po 300 rb. projekty Nr. 4 i 11.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.

Z teatru polskiego. Dyrekcja teatru, pragnąc, aby teatr wileński został jaknajlepsze wrażenie, daje bardzo ciekawy i urozmaicony repertuar, a więc utrzymuje następujące sztuki: W tygodniu poświęcającym wzniesienie „Dziadów” Mickiewicza i „Obłędzenie Warszawy” w dniu 31 b. m. (13 kwietnia).

Następnie 3 (16) kwietnia „Klub kawalerów” (benefis J. Strycharskiego); 6 (19) kwietnia „Napoleon i Józefina” (benefis W. Kindlera); 10 (23) kwietnia „Marta Stuart” (benefis A. Wiślańskiego); 13 (26) kwietnia „Kredowe koło i „Terraokja” (benefis H. Czechowskiej); 17 (30) kw. „Kiejstut” (benefis J. Szymańskiego); 20 kw. (3 maja) „Odrodzenie” (benefis F. Rylla); 24 kwietnia (7 maja) „Mąż z grzechoci” (benefis M. Kalinowskiej).

Bilety na przedstawienia świąteczne w poniedziałek „Obrona Częstochowy” o godz. 2 po poł. (ceny znizzone do połowy). „Intrata posada” (wieczorem o g. 8) i w trzecie święto we wtorek po południu o godz. 2 „Odsiecz Wiednia” (ceny znizzone do połowy), wieczorem „Eros i Psyche” (pierwszy występ Józefa Popławskiego) oraz na środę o g. 8 wiecz. „Dziady”. Kasa sprzedaje od 11 rano do 2 po poł. i od 5 do 8 wiecz.

RÓŻNE.

Hojna ofiara. W tych dniach w Administracji naszego pisma p. W. S. złożył gwoli uczczeniu ś. p. Amelji Dobuszyńskiej rb. 3048 na wpisy dla niezamożnych uczniów polaków. Hojny ofiarodawca nie określił dokładnie sposobu użytkowania tej sumy, wyraził wszakże życzenie, by na opłacenie wpisów mogły być użytkowane odsetki od niej.

Centralny Sekretariat stowarzyszeń dobroczynnych i kulturalno - społecznych nie będzie czynny w okresie świątecznym od dnia dzisiejszego do 1 (14) kwietnia włącznie.

WYPADKI.

Raflunek. W noc na 19 marca (1 kwietnia) trzech nieznanu rabusie usiłovali ograbić kramik Hesi Berlin na 3-jej Słomiance, lecz zdolano ich odstraszyć przy pomocy żołnierzy. Nie porzucili przecie swych niecnych zamiarów i nieco później skradli ze sklepiku Heleny Bielałakowej za 30 rb. obwarzanecek i za 8 rb. sadła wieprzowego.

Więni towarzysze. Włościanin Marcinkiewicz d. 18 b. m. wracał z Nowodworskim, lat 19, z gościny u rodziców tego ostatniego. Na placu Łu-

kiskim troskliwy towarzysz wydarł mu przemocą zegarek i 85 kop. gotówką i zbiegł. Aresztowano jednak i Nowodworskiego i pasera Mejera Frynka, który nabył zegarek za 1 rb.

Pogotowie ratunkowe wczoraj było czynne w 14 wypadkach, w tej liczbie 5 wyjazdów na miasto i 9 opatrunków na stacji Pogotowia.

Przyjechali do Wilna: (Hotel Bristol): kup. Andrzej Hoppen, ob. Henryk Osienowski, ob. Izidor Zadarnowski, ob. Matylda Janiszewska, ob. Tadeusz Juchniewicz, ob. Józefa Zimodrowa.

(Hotel Europejski): ob. Edward Sokolowski, ob. Adrian Mazaraki, ob. Johanna Bołeciwicza, gen. maj. Mikolaj Podgórski, ob. Feliks Rączkowski, ob. Marjan Zawadzki, nancz. Eugeniusz Lutcan, kup. Gustaw Lange, ob. Oskar Swida, ob. Maksymilian Hen.

(Hotel St Georges): ob. Jakób Polkowski, ob. Zofia Brestyńska, ob. Baronowa Rzewuska, ob. Antoni Dziakowski, ob. Bazyl Daniliewicz, ob. Antoni Sopoćko, ob. Stefan Przewdziecki, ob. Aleksander Krahelski.

(Hotel Sokolowski): ob. Stanisława Wojciecha, ob. Kazimierz Zarownska, ob. Władysław Szyntowicz, ob. Antoni Koziarowski, ob. Marja Koziarocka, ob. Stanisława Buszyńska.

(Hotel Nizakowski): baron Mikolaj Tyzenhausen, ob. Jan Korwin-Krukowski, ob. Mikolaj Hrehorowicz, ob. Sylwester Moroz, pułk. Paweł Hurynowicz, rotm. Józef Dziegielewski, ob. Ludwika Siehianowa, ob. Leon Rejch, ob. Marcelina Rościńska, ob. Kazimierz Zarzecki.

PROWINCJA.

MIŃSK.

θ (z) „Sokol”. Dnia 18 (31) marca odbyło się doroczne walne zgromadzenie „Sokola” pod przewodnictwem prezesa, Witolda Wańkowicza przy udziale 72 członków.

Zatwierdzono protokół poprzedniego zebrania poczem przystąpiono do rozpatrywania sprawozdania zarządu i działalności w r. 1911, łącznie ze sprawozdaniami sekcji gimnastycznej, dramatycznej, wioślarskiej i biblioteki. Dochód w roku sprawozdawczym wyniósł rb. 5561 kop. 75 i długów z lat dawnych spłacono przeszło rb. 1000.

Sekcja dramatyczna, zawiązując kierownictwo reżyserskiemu p. Kupieckiego rozwija się świetnie, ściągając coraz szersze koła publiczności.

Sekcja gimnastyczna, aczkolwiek także w rozwoju swym postępuje (dowodem czego znaczny przyrost ćwiczących się i „dorostu”) jednakowoż wymaga zawodowego kierownika „wobec czego uchwalono zaangażować płatnego nauczyciela gimnastyki.

Budżet na rok 1912 zatwierdzono w wysokości 7810 rb.

Z dalszych spraw zasługują na uwagę wniosek zarządu, dotyczący zmiany paragrafu 34 statutu. W myśl tego paragrafu, w razie zamknięcia „Sokola”, majątek jego przechodzi na polskie towarzystwo „Oświata” w Mińsku. Wedle proponowanej zmiany, w podobnym wypadku majątkiem „Sokola” ma rozporządzać likwidacyjne walne zgromadzenie.

Po załatwieniu spraw bieżących dokonano wyborów: Do zarządu weszli pp. Wilhelm Jelski, Jencyk, Kisielński, J. Potubiński i Wołyński. Kandydatami zostali pp. K. Czarnocki i J. Moczyński.

Do komisji rewizyjnej powołano pp.: L. Brodowskiego, A. Dzwonkowskiego, Huttorowicza, Januszkowskiego i Sobotkowskiego. Kandydat: J. Mittelsztad.

Sąd honorowy składają pp. Maciejewski, Malkiewicz, Osieccimski, Szuberla, Szumowicz, Z. Weclawowski i I. Witkiewicz. Kandydaci pp.: St. Korzon, ks. Majewski, dr. Obieziński i M. Porowski.

θ (z) Liga walki z gruźlicą. W sprawie konfliktu, jaki na kilku punktach powstaje pomiędzy tutej-

szym oddziałem wszechrosyjskiej „Ligi” a T-wem Lekarskiem i wogóle miejscowymi interesami, zwróciliśmy się po wyjaśnienia do jednego z lekarzy, w obu tych instytucjach uczestniczącego i cieszącego się ogólnym zaufaniem.

Na zasadzie słów tego lekarza, możemy poinformować naszych czytelników, że niebezpieczeństwa wywiezienia z Mińska pieniędzy (przeszło rb. 10,000) zebranych w r. zesłym w dniu święta „Białego kwiatka”, niema potrzeby obawiać się nawet wobec uchwały T-wa Lekarskiego (depozytariusza rzeczonych sumy), aby „Lidze” udzielać w razie potrzeby funduszy na wydatki w celu walki z gruźlicą. Tyczy się to bowiem tylko wydatków bieżących, a więc pieniądze te nie pozostają w kasie „Ligi” i wskutek ewentualnego zwinięcia oddziału mińskiego nie wyuderują na zasadzie paragrafu 28 z naszego miasta.

Poza tem i sam oddział „Ligi” ma poważne trudności wobec faktu, że ministerjum nie zgadza się na udzielenie oddziałom charakteru osób prawnych, któreby mogły nabywać nieruchomości i wogóle występować w roli właściciela. Ze zaś taki przywilej posiada centralna instytucja „Ligi”, przeto wszystkie co otrzymują, nabywają i wogóle posiadają oddziały, faktycznie jest własnością zarządu centralnego.

Jaki będzie rezultat tych powikłań i kiedy weleci się w czyn tak konieczna a możliwa wobec naszej ofiarności instytucja jak np. sanatorium?

θ (z) Pogadanki ogrodnicze. Instruktor rządowy p. Prychodko w ciągu zimy wygłosił w 21 miejscach ziemi mińskiej popularne odczyty z dziedziny ogrodnictwa i miał ogółem słuchaczy przeszło 6200, o czem donosi „Mińsk. Słowo”.

θ (z) Bójkot. Do pewnych trudności należy nabywanie w roznościach gazet pojedynczych numerów „Mińskich Wiadomości”. Roznosiciele bowiem nie miaują ich, i twierdzą, że nikt nie chce kupować. Przyczyni się jednak do muru dają odpowiedzi więcej niż dwuznaczne... Wiedzenie ktoś wywiera na nich nacisk w danym kierunku...

θ (z) Choroba archireja. Od dłuższego czasu obiegają pogłoski o ciężkiej chorobie archireja Michaiła. Obecnie pisze o tem i „Mińskie Słowo”, oraz oficjalny tutejszego duchowieństwa prawosławnego. Wedle informacji osób bliżej stojących, archirej ma być chorym nieuleczalnie.

Powiat wilejski (kor. wł.).

Wczesna nader wiosna tegoroczna, zaznacza się zniżaniem dla rolników faktem, brakiem ludzi do pracy rolnej. Liczna dotychczas armia czeladzi dworskiej, zwłaszcza tak zwanych ordynaryjuszów, zniknęła nagle z horyzontu pola. Jeszcze niedawno zdawało się, iż te masy bezrolne, w polowiu niemal z byłej zagrodowej upadłej szlachty złożone stanowią niewyczerpany kontyngent robotniczy. Alisich ewolucja ekonomiczna zdolała rozproszyć te szereg i rozrzucić je po całej Rosji, przenosząc główne ich sily do Syberji, po nad Amur, aż do Władywostoku. Zapotrzebowanie wytworzone robotnika do budowy nowej kolei syberyjskiej, wywabiło z naszego kraju tysiące ludzi. Z jednej Witebszczyzny, jak wiéś niesie, wyjechało około 9,000 białorusów. Podobny ubytek odczuwają i inne gubernie, skąd Niemiec werybuja ludzi do fabryk miast Bygi, Odesy, Petersburga i t. d. Z pow. wilejskiego pewien procent zwraca się do gubernji wilejskiej i T-wu budowy mieszkań przygranicznych w Kownie.

W poniedziałek 26 marca (8 kwietnia) odbędzie się zabawa tancezna „Sokola”.

Poniewież.

„S.-Z.” donosi, że polacy poniewież zamierzają wyodrębnić się z parafji poniewieżkiej i zbudować w Poniewieżu kościół wyłącznie polski. Do kroku tego, według pisma tegoż, zniewolili polaków ciągle zatargi z litwinami i jeżyk nabożeństw dodatkowych.

We wtorek 27 marca (9 kwietnia) o godz. 3 po południu w lokalu własnym Towarzystwa odbędzie się doroczne walne zgromadzenie członków Rzekolickiego T-wa dobroczynności. Porządek dzienny obejmuje:

1) Sprawozdanie za rok 1911; 2) preliminarz na rok 1912; 3) wybór człon-

ków zarządu na miejsce ustępujących z koleji: pp. Witortowa, Kosinickiej, Uziłińskiej i Skrudzisa i 4) wybory członków komisji rewizyjnej.

Nazajutrz we środę 28 marca (10 kwietnia) w sali klubu Litewskiego „Vienybė” odbędzie się zabawa tańeczna na rzecz niezamożnej młodzieży.

D. 2 (15) kwietnia w sali teatralnej Zontoga na rzecz rz.-katol. T-wa dobroczynności w Poniewieżu, amatorski odegrał sztukę w języku polskim.

Retów, pow. rosiński. R. b. mieszkający mieszczka, mielił sensacyjne widowisko. Do otarza Tomaszewski w wieku 105 lat pojął przecią z rzędu „młodych”: Maciej Tomaszewski, małżonkę wdowę Annę Zemajitową mającą lat 75. Tomaszewski, niegdyś poddany księcia Irenusza Ozginskiego, go dziedzica Retowa, posiadał wyborną pamięć, słuch i wzrok i dotąd trudnił się kopaniem rowów. Chętnie odpowiadał o powstaniach 1831 i 1863 r., których był naczynym świadkiem.

Lukniki, pow. szawelski. W majątku Dyrywanach, własności Banku włościańskiego (kupionej od Jana Piłsudskiego), zastrzelił się rzadca Wiktor Czyżewski w wieku lat 26. Powodem do samobójstwa było wykrycie przez urzędnika bankowego defraudacji w wysokości 183 rb. 92 k.

Haniczewce, pow. sudecki. Na ostatniej kadencji sądu okręgowego mińskiego w Słucku bez udziału sędziów przysięgłych sądzono, że Harasimowicz i Paszkiewicz, w skarżonych o otwarcie kościoła w Hutbrah Haniczewce Stanisława hr. Hutten-Czapskiego bez pozwolenia władz administracyjnych do grub. archangielskiej, nie był obecny na rozprawie. Sad skazał każdego z arcybiskupów na karę 300 rb. z zamianą na krótkotrzymiesieczny, tudzież nakazał zamknąć kościół. Jak wiadomo, w końcu roku ubiegłego hr. Czapski sprowadził Haniczewce rosijaninowi hrabiemu Stenbock-Permerowi.

Z Rusi.

Kradzież dokumentów sądowych. „Kijewsk. Poczta” donosi, że w kijewskiej Izbie sądowej wykryto kradzież spraw, co do których Izba nie posiadała jeszcze uchwały. Jeden z urzędników, który świadczył, że dokumenty ma w swoim mieszkaniu, dokad brał je do swej kancelaryi. Na zapytania prezesa urzędnicy przyznał się, że oprócz niego brało do kumny jeszcze dwóch innych urzędników. W dokumentach zwrotnych Izbie sądowej wykryto szereg podobnych na kradzież oskarżonych. Z rozprawy radzenia starszego prezesa Izby trójosobnej urzędników usunięto ze stanowiska oraz wydano rozporządzenie oddania im pod sąd za kradzież jednej sprawy i szereg fałszerstw w sześciu innych.

Z Królestwa.

W Z-wa zachęty sztuk niekrytycznych. We wtorek o godzinie 2 po południu w salach zachęty nastąpiło otwarcie wystawy obrazów Stanisława Pstrokowskiego, Marjana Trzebińskiego, L. Wyzkółkowskiego, Falata, Wasilkowskiego i wielu innych.

Protest prawników. Redaktor „Wolnego Słowa”, Leo Belmont, otrzymał numer swojego pisma poświęcony bezwzględnie oskarżeniu Bohdana Rokiera. Na skutek takiego „niebystro” wystąpienia, grono Sądowych prawników w „Gazecie Sądowej” wypowiedziało protest przeciwko „namietnemu, jednostronnemu, nie bitystemu” przeciwko „sądowemu”, na zwanym procedury sądowej, narzuceniu swego zdania opinii Czyn p. Belmonta uważają prawnicy za wszechstronnie nieetyczne.

Ochrona pomnika. Odrestaurowany niedawno przez zarząd miasta pomnik na placu Zielonym w Warszawie ulega częstym uszkodzeniom porze nocei, zwłaszcza uszkodzono jest krata żelazna, okalająca pomnik. Z tego powodu magistrat uchwalił o ochronie pomnika w porze nocei oddać artelowi stróżów nocei.

Reinhardt w Warszawie. Znakomity reżyser niemiecki Maksymilian Reinhardt z trupą swą przybywa do Warszawy w pierwszych dniach maja i urządzi dwa przedstawienia „Krola Edypa”.

Wystawienie tego dzieła w inscenizacji Heffman-Stahla-Reinhardta wywołało wielkie wrażenie w Europie. Widowisko to odbędzie się w cyrku, w którym będą ustawione specjalne dekoracje.

Rolę główną wykona świętyni tryk trup Reinhardta, Sandro Moya. W przedstawieniu weźmie udział z góra 300 osób.

Koniec epopei Napoleońskiej.

Ale oddając ten list, o którym wiedział, że jest tylko czezzem słowem, które kryje intencję zupełnie inną, ministrowi policji, generalowi Balaszowowi, do doręczenia Bonapartemu, Aleksander dołączył instrukcję:

Powiedz pan, że ręczę honorem, iż nie będę traktował o pokój, dopóki chociaż jeden żołnierz francuski będzie na ziemi rosyjskiej.

Z tą instrukcją w towarzystwie podoficera kozaków i trębacza, general Balaszow wziął list do Napoleona.

Trzydziestego czerwca szambelan cesarski, hrabia Turenne, wiódł go przed Napoleona z listem od cesarza Aleksandra do tego samego pokoju, w którym list był pisany.

Napoleon jadł obok śniadanie, lecz natychmiast odepchnął krzesło, na którym siedział i przeszedł do gabinetu, gdzie natychmiast także zalał. generała potokiem słów:

Cieszę się, generale, że pana poznaje. Wiem, że pan jesteś szczerze przywiązany do cesarza Aleksandra, będę więc do pana mówił szczerze i proszę pana o powtórzenie wiernie moich słów. Cesarz Aleksander ma złych doradców. Czego się spodziewa po tej wojnie! Jestem już panem jednej jego prowincji bez strzału i zanim wiemy, jeden i drugi, o co się będziemy bili.

próbowanej i doświadczonej zimnej krwi, mądrze i przenikliwie, jak na wielkiego dyplomate przystało. Posłowie nie psuli dzieł cesarskich.

Najjaśniejszy panie — odpowiedział Balaszow — armia waszej cesarskiej mości przeszła całą Europę; nasza nie opuściła swego kraju.

Aha, i cóż dalej?

Najjaśniejszy panie: mimo wszystko, co zaszło uprzednio, przepaść między dworem petersburskim i angielskim nie jest tak wielka, aby przez nią nie można było rzucić most.

Napoleon przybladł i prawie krzyknął: Zapewne! W Londynie też tylko na to czekają! Wystarczy posłać kurjera i wszystko będzie w mig załatwione! Co! Cesarz Aleksander mówi, że to nie on rozpoczął wojnę? A ktoś to przez swego ambasadora oświadczył, że będzie wtedy dopiero z mną gadał, gdy wycofa się z Prus załogi francuskie? Czy tak się pisze do panującego, którego się uważa? Nie pisaliście z pewnością takich not do najmniejszego państewka, a dwór francuski na pewno nie otrzymał nigdy podobnej! Mogłem raz wyleźć z Prus, mogłem z nich także wyleźć drugi raz, ale nie wtedy, kiedy się ode mnie żada tego przez noty. Żeby mi dali Moskwę i Petersburg, to jeszcze uważałbym taką notę za wypowiedzenie wojny! Wszystkie dwory mi to przynęcały!

Cesarz począł krzątać ogromnymi krokami po pokoju, a Balaszow musiał pośpieszać obok. Wtem luftcik okienny uderzył z loskotem o ramię, zerwał się bowiem wiatr. Napoleon zamknął go żywo. Ale że się znów otworzył, wyrwał go z rąmy i grzmotnął na ulicę, aż szkło bryzło i dzwinkoło.

Potem złapał Balaszowa za ramię i zaczął mówić niesłychanie prędko, gwałtownie:

Najjaśniejszy panie, spodziewany się ją dobrze

Nigdyście jeszcze żadnej wojny nie zaczęli w takim nieporządku. Jaka macie dyrektywę? Poczcie spalili za sobą tyle magazynów? Trzeba ich było nie zakładać weale, albo umiemy spożytkować. Czy tam u was myśleli, że ja tu przyszedłem dla zwiędzenia brzegów Niemna, a nie, żeby go przejść? Czy nie wstył was! Od Piotra Pierwszego, odkąd Rosja jest mocarstwem europejskiem, nigdy jeszcze nieprzyjacieli nie przeszedł waszych granic, a ja jestem w Wilnie. Zająłem całą prowincję bez bitwy. Choćby przez wzgląd na waszego monarchę, który tu dwa miesiące miał swoją kwaterę cesarską, powinniście byli Wilna bronić. Choć dla tego samego! Jakim duchem chwiecie natchnąć żołnierzy? Do Austerlitz mieli się za nieczywieżonych, ale od Austerlitz wiedzą, że będą pobici. I nie będą się bili dobrze! Nie przeczę pan! U was też wojny nikt nie chce, z wyjątkiem niemieckich doradców Aleksandra, którzy go chcą zgubić. Nawet Anglja nie chce tej wojny, bo się boi niebezpieczeństwa dla Rosji, a nawet największego z niebezpieczeństw, rozumiesz pan! Anglja uważa Rosję za jedyną potęgę, mogącą w Europie stawić czoło, ale gdy Rosja zostanie osłabiona, cóż zostanie w Europie!

Napoleon zatrzymał się, aby odetchnąć; Balaszow skorzystał z tego, aby wsunąć:

Wojna jest zawsze wątpliwa, najjaśniejszy panie. Ale nie ta! — odparł Napoleon, zacerpnąwszy powietrza. — Wasi ludzie są bitni? Moi też. Samych polaków mam osmdziesiąt tysięcy — będę ich miał dwieście. Mój Boże, co to za lud! Co za entuzjasi! Wściekli są, będą się bili jak lwy! Il n'y a rien au monde q'ails ne, veulent entreprendre pour reconquerir leur antique patrie! Czego możecie być pewni, że stracie polskie prowincje. Nigdyście jeszcze pod gorszą wróżbę wojny nie zaczęli.

Najjaśniejszy panie, spodziewany się ją dobrze

zakochać — wtrącił Balaszow, lecz Napoleon jakoby nie słysząc, unosił się dalej:

Po utraconych prowincjach polskich zaczniecie tracić własne i tak dalej. Pójdę aż do waszych pustyni. Jestem przygotowany na dwie, trzy kampanje, a wy temu nie wydlacie. I co potraficie zrobić sami bez sprzymierzeńców, z Austrią, ani z Prusami. Dalibóg, cesarz Aleksander miał takie piękne widoki w Tyłzy, a zwłaszcza w Erfurcie. Zdecydowałem się dać mu Finlandję, a potem Moldawję i Wołoszczyznę, a potem byłby miał i Księstwo Warszawskie, nie teraz, lecz później, z czasem. Cesarz Aleksander sam sobie wszystko zepsuł, a dziś co? Zawarł ze mną pokój, kiedy naród tego nie chciał, a teraz wypowiada mi wojnę, kiedy naród jej nie chce. Żeby się oteczył rosjanami — dobrze. Ale cóż to będzie za komenda! U mnie, w ciemną noc, o drugiej, czy trzeciej, jeżeli mi dobra myśl przyjdzie do głowy, w kwadrans rozkaz jest wydany, w pół godziny wykonany go forpoczty — u was Armfeld proponuje, Bennigsen bada, Tolly rozstrząsa, Pfuhl się sprzeciwia, a wszystko diabła warte! Skończy się na tem, że z rosyjską protekcją zanektują Prusy i oświadczą cesarzowi Aleksandrowi, że mam ze sobą pięćset tysięcy ludzi, z tej strony Wisły, ale powiódz mu pan także, że ja jestem człowiekiem rachunku, nie namiętności. Jestem przygotowany, ale nie mam nie przeciw pokojowi. Wyjdę z Wilna, gdy będę miał satysfakcję. Zapewnij pan cesarza, że moje uczucie dla niego są zawsze te same, niezmiennie z Erfurtu i Tyłzy, że umiem cenić i cenię jego piękne przymioty... Ah, mój Boże! Coby on miał za wspaniałe panowanie, żeby nie był zerwał ze mną! Byłby pan widział za dziesięć lat! Jak się jedzie do Moskwy?

W przedstawieniu weźmie udział z góra 300 osób.

(D. C. N.)

Najważniejsze wiadomości.

Szczegóły w tekście.

Sąd okręgowy miński nakazał zamknąć nowy kościół w Hancewiczach w pow. słuckim (z prowincji). Polacy zamierzają wybudować własny kościół w Poniewieżu (z prowincji). W Kijowie wykryto fałszerstwa w dokumentach sądowych kilku spraw (z Rusi). Zamknięto gimnazjum rusińskie w Przemyślu (z zaskondu). Kadeci postanowili zawiązać stały kontakt z blokiem postępowców (z Rosji). Parlament węgierski odrzucił Kossutha projekt adresu do tronu (tel.). Do parlamentu szwedzkiego wniesiono projekt nadania praw wyborczych kobietom (telegr.). Pała się lasy nad Lago Maggiore (na szer. św.). Stany Zjednoczone odwiedziła lekka powódź (telegr.).

wzorze gospodyni, żony i matki. Uczennice muszą przedewszystkiem składać dowody cierpliwości i panowania nad sobą. Jest to główny „przedmiot” owych praktycznych ćwiczeń, będącym głównym czynnikiem szczęśliwego pojęcia.

OFIARY

Złożone w Administracji „Kurjera Litewskiego”. Na naukę języka polskiego: L. P. 1 rb., Rakowscy 3 rb. Na wpisy: L. P. 1 rb. Na nędzę wyjątkową: Zofia hr. Krasińska 25 rb. Dla Romanowich: Eugenja Dłużniowska 2 rb., Zarakowscy ze Swolny 3 rb. Na ochronę Bellemeńska: bezimiennie 1 rb. Ku uczczeniu 6. p. Teresy hr. Plater-Zyberkowej na wpisy dla 3 synów wdowy Z.: Franciszek Tomaszewicz 3 rb., zamiast kwiatów na grób na naukę języka polskiego: Szymon Renziger 1 rb. Na wpisy dla 3 synów wdowy Z.: Rakowscy 3 rb. Zamiast wizyt i powinszowań wielkonożnych. Na święcone dla biednych: Bolesław Malinowski 3 rb., Zasiemowski 1 rb., Antonina i Maksymilian Malinowskie 8 rb. Dla Romanowich: Bronisława Malinowska 3 rb. Na ochronę Bellemeńska: Helena Römer Ochonowska 3 rb. Na głodnych: Witoldostwo Turkutłowie 2 rb., Kazimiera i Józef Zukowscy 2 rb. Na wpisy: Kamil Andruszkiewicz 1 rb., Dominik Lappo 2 rb. Na kolonje letnie: Helena i Jan Jabłoński 3 rb., Adolffostwo Kiersnowscy z Drusienki 10 rb. Na bezpłatne obiady: Adolffostwo Kiersnowscy 10 rb.

Notowania Wileńsk. Banku Ziemińskiego.

4 1/2% Lisy zast. Wil. Ban. Ziem. 86 - Akcje Wil. Banku Ziemińskiego prop. 579.-

GIEŁDA.

Telegramy Handlowe Fet. Agencji Telegraficznej. Petersburg, d. 21 marca (3 kwietnia) 1912 r. Naszry Giełdy. Zwartościami dywidendowem. stały: papierami lokacyjnymi... nierówny; premjówkami... zniżkowy; Londyn 3 mies. — cześć... 94.87; Berlin 3 mies. — cześć... 46.81; Paryż 3 mies. — cześć... 37.60; 4% Renta państwowa... 91.-; 5% Pożyczka wewn. 1905 r. I em. 103.7%; 5% „ 1908 r. 104.7%; 4 1/2% „ ros. państw. 1905 r. 100.4%; 5% „ „ 1908 r. 100.8%; 4 1/2% „ zastawne b. szlach. 100.4%; 5% Listy zastawne b. szlach. 99.7%; 5% „ banku włośc. 99.4%; 5% premjówka I em. 1864 r. 451.7%; 5% „ II „ 1866 r. 355.-; 5% „ III „ (szlachetka) 333.4; 4 1/2% obl. Petersb. miejsk. Tow. Kr. 80.9%; 4 1/2% list. zast. Wileńsk. B—ku Z. 80.-; 4 1/2% „ Kijowski 86.7%; 4 1/2% „ Moskiewsk. 87.4%; Akcje Ban. Azowsko-Dońskiego... 610.-; „ Wolańsko-Kamskiego... 100.5%; „ Petersb. międzyznan... 515.-; „ Dyskont. pożyczkowego. 512.-; 5 Oblig. Towarzystwa Kredytowego m. Mińska. 87.-; 4 1/2% „ „ 81.5; 5% Lisy zast. Tow. Kred. m. Wileń. 86

GENY ZBOŻA.

Doniesienia telegraficzne Ag. Pet. Berlin, 21 III (w mark. za 1000 kila). Pšenica na termin bliższy... mocno 221.24; „ „ dalszy... 222.4; żyto na termin bliższy... 194.4; „ „ dalszy... 196.-; Owies na termin bliższy... 198.-; „ „ dalszy... 198.7; Jęczmień ros. dunajski za gotów 185.150

Advertisement for 'Towarzystwo' featuring a portrait of a man and text: 'moskuszka 25 kop.', 'przeciwko Katarowi nosa', 'ROZMAITOŚCI.' Below the portrait is a small illustration of a person.

nie było. Rozchody obliczone zostały na 186885 tysięcy funtów, czyli o 5619000 funtów więcej niż w roku zeszłym. Londyn. Lloyd George, mówiąc w Izbie gmin o budżecie, oświadczył, że pomyślność przemysłu i handlu przeszła wszelkie oczekiwania. Główne podatki wpływają dobrze, bez względu na strejk, który dał około 400 tys. funtów strat. W sprawie przewyżki dochodów minister oświadczył, że po części przewyżka pochodzi z sum niewydatnych na budowę okrętów, co trzeba będzie powetować. Następstwa strejku również pochłonęły duże sumy. Poza koniecznością energicznej budowy okrętów, część przewyżki użyta zostanie na wzmocnienie bilansu kasy skarbowej. Wobec równie dobrych horoskopów na lata 1912 i 1913 niema potrzeby przewidywać nowych wydatków. FINANSE WŁOCH. Rzym. Dochody główne z pierwszych dziewięciu miesięcy bieżącego roku budżetowego wyniosły 13490000 lirów, czyli o 57 milionów więcej niż w roku ubiegłym. W TURCJI. Saloniki. W okolicach Salonik rota żandarmerii, poszukująca band, wpadła w zasadzkę wojewody Palussy. Zabito 3 żandarmerii. Palussa ze swoją bandą zbiegł. Wyślano 200 żołnierzy na pomoc żandarmerii. Konstancyopol. W posterunku żandarmerii na granicy bułgarskiej eksplozowała bomba, podrażona przez bułgarów. Czterech żandarmerii poniosło śmierć na miejscu. Konstancyopol. Na granicy turecko-serbskiej żandarmeria turecka pochwyliła transport broni dla albańczyków. Dwóch albańczyków zabito. TRZESIENIE ZIEMI. Chioi. W okolicach Urmi daty się odczuć w tych dniach silne uderzenia podziemne. NIEPOKOJE W EGIPCIE. Kair. Oddział wojska angielsko-egipskiego, wysłany przez władze w celu uspokojenia ruchu wśród plemion tamtejszych, został napadnięty przez plemię Anauków. W potyczce zabito 5 oficerów i 35 żołnierzy. Po stronie Anauków straty znaczne. WYLEW MISSISSIPPI. Memphis (stan Tennessee). Rzeka Mississippi wylała w rozmiarach niebywałych. W Hickmanie (stan Kentucky) wielkie przestrzenie pokryte są wodą. Tysiące ludzi bez dachu i pożywienia. Straty materialne bardzo znaczne. KATASTROFA NA MORZU. Melbourne. Statek „Kbomana”, który 17 bm. wypłynął do portów północnych Australii uległ w pobliżu Brauma katastrofie. 50 pasażerów i 80 ludzi z załogi utonęło. ZGON MINISTRA. Tokio. Zmarł minister wojny baron Szimoto.

Na szeroki świecie.

Karol May. Pod Dreznem, w Raubeu, zmarł Karol May, słowny w Niemczech pisarz dla młodzieży. May był autorem licznych powieści sensacyjnych, opisywał napady włamywaczy, kradzieże, podróże a zawsze z podkładem moralizującym. Tymczasem okazało się przed laty kilku, że przynależność do bandytdów Maya nie były wytworami jego wyobraźni, lecz że on sam w młodym wieku popełnił cały szereg takich karygodnych czynów. Z odkrycia tego wynikł szereg procesów, książki Maya usunięto z bibliotek i czytelnicy młodzież, ostrzegano przed nimi młodzież. May umarł, po krótkiej chorobie, w zupełnym osamotnieniu. Olbrzymi pożar. Od kilku dni stoją w ogniu niezwykle malownicze brzozy jeziora Lago Maggiore. Ofiarą ognia padło już kilkadziesiąt hektarów wyrobu niemieckiego, w tej liczbie księża Henryka własnej konstrukcji. SPRAWY MAROKAŃSKIE. Fez. Umowa o protektoracie zawiera przedewszystkiem warunek wolności wywozu, nadaje Francji prawo okupacji w celu utrzymania porządku niektórych krańcowych punktów po stosownym zawiadomieniu sultana. W celu zachowania antyretulu sultana stworzone będzie stanowisko generalnego reprezentanta Francji. Rząd francuski wprowadza reorganizację finansową w Marokko. Sultan nie będzie miał prawa zaciągania żadnych pożyczek bez zgody Francji. Fallières telegrafował do sultana o zaakceptowaniu umowy. Paryż. Zgodnie z umową o protektoracie francuski nad Marokkiem wniosła rządowe przedkłada Francja a zatwierdza sultan. Przedstawicielem Francji w Marokko jest generał komisarz kontr-asygnujący ogłaszane dekrety sultana. Francja bierze na siebie przedstawicielstwo zagranicą poddanych marokańskich. Zaden akt międzynarodowy nie może zawierać sultana bez zgody Francji. O PRAWA KOBIET. Sztokholm. Rząd wniósł do parlamentu projekt nadania kobietom prawa wyborczego narówni z mężczyznami. Z LOTNICTWA. Paryż. Lotnik Hammel, wzniosłszy się rano z pasażerką z Hendon (około Londynu) opuścił się szczęśliwie o szóstej wieczorem w Issy le Moulineaux. BUDŻET ANGIELSKI. Londyn. Lloyd George wniósł do Izby gmin budżet państwowy i oświadczył, że osiągnięto przewyżkę dochodów nad rozchodami 6545 tysięcy funtów. Jest to przewyżka jakiej nigdy

zna i projekt samorządu miejskiego w Królestwie Polskiem. Wobec tego w obecnej sesji Rady państwa nie będą rozważane projekty o normalnym odpoczynku służby handlowo - przemysłowej, projekt ciężeń gminnych, odpowiedzialności osób urzędowych i projekt Czetylżewa o walce z pijaństwem.

Przypominy Sz. Prenumeratorem, że czas odnowić przedpłatę na kwartał II 1912 r.

NADEŚLANE.

Niezwykły jubileusz.

Wszczęświatowa Fabryka fortepianów C. Bechstejna obchodziła w dniu 1 marca jubileusz wypuszczenia w świat stotysięcznego instrumentu swego wyrobu. Fabryka prosperuje pod kierownictwem Braci Edwina i Karola Bechstejnow. Wyjątkowo instrumenty C. Bechstejna owładnęły estradą.

TELEGRAMY

„Kurjera Litewskiego”. (Telegramy Ag. Petersburskiej). Z dnia 21 marca (3 kwietnia).

STREJK UCZNIÓW.

Lwów. W Stanisławowie zastrzejkowali uczniowie seminarium nauczycielskiego z powodu nieporozumienia ze zwierzchnością seminarium.

BURZA.

Ryga. Na morzu szaleje burza północna.

KATASTROFY KOLEJOWE.

Bołogoj. Pociąg mieszany komunikacji miejscowej wpadł na pociąg służbowy. Maszyniści i sześć osób jest rannych.

Perin. W Kamyszlowie uległ katastrofie pociąg pocztowy. Kilka wagonów zdrzutgotanych, 12 osób rannych.

RYNKI ZBYTU NA BAŁKANACH.

Odesa. Odbyła się konferencja uczestników handlowej ekspedycji na Blizki Wschód, która trwała 50 dni. Zawarto poważne transakcje na niektóre towary rosyjskie, oraz wyjaśniono konieczność rewizji traktatów handlowych z Serbią, Turcją i Bułgarią.

WYBÓR KRAMARZA.

Praga. Komitet wykonawczy partii młodocześniejskiej wybrał Kramarza za prezesa na miejsce zmarłego Szkarady.

WYCIECZKA.

Sofja. Do Rosji wjechała wycieczka, złożona z 25 nauźycieli i 20 uczeni.

WĘGRY WOBEC TRONU.

Budapeszt. Izba posłów znaczną większością odrzuciła wniosek Kossutha, aby na reskrypt cesarza na imię Khuena odpowiedzieć adresem i jednogłośnie postanowili przyjąć reskrypt do wiadomości.

Posiedzenia odroczone do 30 bm.

W CHORWACJI.

Zagrzeb. Ogłoszony został reskrypt cesarski o mianowaniu Cuwaja komisarzem królewskim Chorwacji i Slawonii. Cuwaj w odezwie do ludności ogłasza, że wobec zawieszenia działalności chorwackiej instytucji ustawodawczej prace wyborcze zostały wstrzymane. Komisarz zwraca się do żywoło lojalnych o poparcie i oświadcza, że przedewszystkiem środki, gdzie napotka opór. Zawieszono zostało prawo zebrań.

NIEMIECKA WYSTAWA LOTNICZA.

Berlin. Książę Henryk pruski otworzył pierwszą niemiecką wystawę lotniczą. Wystawiono wyłącznie aeroplany wyrobu niemieckiego, w tej liczbie księża Henryka własnej konstrukcji.

SPRAWY MAROKAŃSKIE.

Fez. Umowa o protektoracie zawiera przedewszystkiem warunek wolności wywozu, nadaje Francji prawo okupacji w celu utrzymania porządku niektórych krańcowych punktów po stosownym zawiadomieniu sultana. W celu zachowania antyretulu sultana stworzone będzie stanowisko generalnego reprezentanta Francji. Rząd francuski wprowadza reorganizację finansową w Marokko. Sultan nie będzie miał prawa zaciągania żadnych pożyczek bez zgody Francji. Fallières telegrafował do sultana o zaakceptowaniu umowy.

Paryż. Zgodnie z umową o protektoracie francuski nad Marokkiem wniosła rządowe przedkłada Francja a zatwierdza sultan. Przedstawicielem Francji w Marokko jest generał komisarz kontr-asygnujący ogłaszane dekrety sultana. Francja bierze na siebie przedstawicielstwo zagranicą poddanych marokańskich. Zaden akt międzynarodowy nie może zawierać sultana bez zgody Francji.

O PRAWA KOBIET. Sztokholm. Rząd wniósł do parlamentu projekt nadania kobietom prawa wyborczego narówni z mężczyznami.

Z LOTNICTWA. Paryż. Lotnik Hammel, wzniosłszy się rano z pasażerką z Hendon (około Londynu) opuścił się szczęśliwie o szóstej wieczorem w Issy le Moulineaux.

BUDŻET ANGIELSKI. Londyn. Lloyd George wniósł do Izby gmin budżet państwowy i oświadczył, że osiągnięto przewyżkę dochodów nad rozchodami 6545 tysięcy funtów. Jest to przewyżka jakiej nigdy

wszystkie stronnictwa zrozumiały doniosłość kanałów dla Galicji.

Z polityki antypolskiej.

Berlińska „Post” organ wszechniemiecki i wolnościowy, zamieszcza znamienity artykuł, w którym wnioskuje z oświadczenia ministra Schörlenera, że ustawa parcelacyjna nie będzie przedłożona sejmowi pruskiemu do świętowania, ponieważ rząd pruski zerwał sta nowczo z dotychczasową polityką antypolską. Zdaniem gazety, dalszym objawem tego zwolnienia tempa jest zaniechanie wywłaszczenia, pojedyncze usposobienie naczelnego prezesa Księstwa Poznańskiego oraz pośrednie, ale bardzo wyraźne wskazówki kół, zbliżonych do Bethmanna, że rząd w parlamencie musi się liczyć z głosami polskimi. Wobec tego twierdzi „Post”, że niebawem będzie w parlamencie przeprowadzona wielka dyskusja polska, w celu zupełnego wyjaśnienia obecnej sytuacji.

Strejk górników.

W Anglii dotychczas nie ukończono jeszcze głosowania w sprawie dalszego prowadzenia strejku. Według obliczeń właścicieli kopalń, powróciło do pracy 20,000 górników. Właściciele mają nadzieję, że głosowanie wypadnie za powrotem do pracy i czynią energiczne przygotowania do jaknajrýchlejszego wznowienia produkcji. W ostatnich dniach znowu zawieszono pracę kilkanaście większych fabryk, między innymi trzy wielkie rafinerie cukru.

Do dnia 19 b. m. (1 kwietnia) górnicy angielscy stracili 49,020,000 dni roboczych, co równa się stracie około 100,000,000 rubli. W ostatnich 9 latach, aż do wybuchu strejku, stracili górnicy angielscy razem 41 milionów dni, wskutek najrozmaitszych wydarzeń.

W Ameryce poruczoło robotę dotychczas 635,000 górników, jednakże nikt nie uważa tego za właściwe bezrobocie, gdyż górnicy amerykańscy mają zwyczaj świętować zawsze po ukończeniu się ich kontraktów. Pracodawcy godzą się na podwyższenie zarobków o 5 proc.

(Doniesienia telegraficzne).

(T. A. P.)

Praga Czeska. Centralny komitet strejkowy uchwałił zaproponować związkowi górników północno-zachodnich kopalni węgla w Czechach, aby górnicy zgodzili się na pewne ustępstwa pracodawców i przystąpili do pracy.

Londyn. Za wznowieniem pracy głosowało 141,540 robotników, przeciwko 156,247 górników. Prezes związku górniczego wyraził zapewnienie, że komitet związku postanowi przystąpić do pracy nawet w razie braku większości. Wznowienia prac oczekują 22 b. m.

Londyn. Straty dróg kolejowych w przeciągu czterech tygodni strejku wynoszą 500 tysięcy funtów szterlingów.

Petersburg. Utworzona przy ministerjum handlu specjalna konferencja węgla w powódz strejku w Anglii wyjaśniła, że istniejące zapasy w okręgach północnym i nadbałtyckim wystarczą na potrzeby instytucji rządowych i osób prywatnych do maja.

WOJNA.

Korespondent dziennika „Corriere d'Italia” donosi z Trypolisu, iż dwa balony sterowe włoskie padły ofiarą strzałów tureckich. Obydwa aerostaty poczęły ostrzeliwać namioty tureckie pod Zanzur, gdy nagle nadbił wielki oddział wojska tureckiego, którego strzały przyszyły mnóstwo razy powłokę balonów. Po nieudanej ucieczce balony runęły na ziemię, grabież pod swymi resztkami ciała zabitych lotników.

(Doniesienia telegraficzne).

(T. A. P.)

Rzym. U brzegu Sycylii okręty włoskie aresztowały parostatek „Elpis”, podejrzany o przewóz kontrabandy.

Rzym. Z Trypolisu donoszą, że zamierzona poważna akcja zaczepna włoska została odwołana wskutek nagłego rozporządzenia głównodowodzącego armją. Wojska cofnęły się na poprzednie pozycje.

PARLAMENT.

Program zajęć Rady państwa. Prawie bez dyskusji prezydium Rady państwa opracowało następujący program zajęć. Przedewszystkiem ukończone zostanie rozważanie projektu początkowego nauczania. Następnie wejdzie pod obrady projekt niższych szkół początkowych, dalej cztery projekty robotnicze, projekt nowej ustawy o powinności wojskowej i wreszcie budżet.

Po rozważeniu budżetu z całego mnóstwa poważnych i zasadniczych projektów konwent seniorów wybrał tylko następujące: projekt rybołówstwa, projekt przemysłu naftowego, projekt budowy doków portowych i zrównania praw spadkowych kobiet. Warunkowo wejść może pod obrady Chelmszczy-

przedstawiciele kadetów winni występować w charakterze kierowniczym.

Blok postępowy. W tych dniach pod przewodnictwem członka Dumy Państwowej, Jęfremowa, w Moskwie odbyła się narada niedawno zawiązane go bloku postępowego. Z wybitniejszych działaczy moskiewskich do bloku wstąpił: A. Kononow, S. Tretjakow, A. Wiasznikow, S. Czetylżew, P. Sabler i W. Wiasznikow. Głównym celem narady było utworzenie moskiewskiego biura bezpartyjnego postępowy wyborów dla Rosji środkowej i wschodniej oraz dla grup moskiewskiej. Zadaniem nowej grupy politycznej jest zjednoczenie wszystkich postępowych żywiołów społeczeństwa rosyjskiego. Na konferencji wybrano zarząd, w skład którego weszło 21 działaczy społecznych. W obradach uczestniczyli specjalnie zaproszeni przedstawiciele kadetów: Czelnokow i Kotłarski.

Przeziwki Synodowi. W związku z protestem przeciwko polityce Synodu wogóle, a w szczególności przeciwko stanowisku Synodu i nadprokuratora Sablera wobec biskupa Hermogenesa w Moskwie jak pisze „Wicem. Wremia”, znaczna grupa działaczy społecznych postanowiła jeżeli nie całkowicie odstąpić się od Cerkwi prawosławnej, to w każdym razie aż do czasu zwolnienia soboru cerkiewnego zerwać wszelkie stosunki z Synodem.

Grzegorz Rasputin. „Birż. Wied.” otrzymują wiadomość, że w ubiegły piątek przejechał przez Wiatkę słynny starzec Grzegorz Rasputin w drodze z Petersburga na Ural.

Zamknięcie towarzystw obywateli i wyborców. Senat przesłał naczelnikowi miasta ukaz w sprawie zamknięcia towarzystw obywateli i wyborców w II dzielnicach miasta Petersburga.

Puryzkie szkarzy. W poniedziałek posel do Dumy, Puryzkie, złożył prokuratorowi petersburskiego sądu okręgowego prośbę o pociążnienie do odpowiedzialności wydawcy pisma „Groza”. Zedenowa i redaktora tegoż pisma, Szczegółowa, z paragrafu 2-go 1538 paragrafu za oszerstwo w druku. Równocześnie Puryzkie przesłał telegram ministrowi sprawiedliwości z prośbą o przyspieszenie sprawy. Prośbę swą motywuje Puryzkie tym, że „Groza” podala o nim potworne rzeczy, których powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Na kordonu.

Zestarc w Kole polskiem. W uznanie wiadomości o zatargu w Kole polskiem między wice-prezesa mińskiego i hr. Skarbkiem, „Kurjer” podaje szczegóły następujące. W ubiegły piątek na posiedzeniu wice-prezesa mińskiego p. Stapińskiego oświadczył, że groźba czynnej nie chciał obrazić hr. Skarbki, ani któregokolwiek z jego najbliższych, a że miał na myśli osoby, stojące z Kolem. Hr. Skarbek miał na myśli, że to ułatwienie osobistej honorowej nie wstrzymuje posłów demokratyczno-narodowy Kolo polskie rozpatrywać ostatnie procesy p. Stapińskiego, do tegoż nastąpić po świętach, proces wytoczył p. Stapińskiego dr. Sehejowicz z Czerniowice w sprawie sfinansowania udzielenia Stapińskiemu koncesji na Bank w Lwowie. Sąd cywilny krakowski prelsie Sehejowicza odda- rzy jednak nie obalił podejrzeń, że sfinansowaniu swej koncesji w banku p. Stapiński wyży- skowując koncesję w Kole. Drugi proces wytoczył redaktor „Oczysz- czenia” p. Stapińskiego został przez samego, jakoby to pisali, wprawy. Nie doszło więc do wysłu- szenia kilku zeznań, a między innymi wice-prezesa Kola, Stusertni i dr. Sehejowicza (bezwymiotnikowego), który przed sędzią śledczym, w obecności prezydium Kola w r. 1910 pan Stapiński o- dprzysnął, iż musi zmienić swo- je politykę wobec rządu i chce, by Kolo polskie w taki sam sposób zmie- niło swoją politykę, ponieważ rząd posiada dwa miliony koron na rato- wanie paracelacyjnego.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

Wielki wybuch. W dniu 19 b. m. (1 kwietnia) w Warszawie wybuchł wielki wybuch, którego powtórzyć niepodobna.

CHOROZY

WYSTRZEGAJĄ SIĘ FALSYFIKACYI

pod postacią małowartościowych fałszyfkatów Sperminu w działaniu swem nie wspólnego z nim nie mających, a często i szkodliwych dla zdrowia.

Na neurastenję, niemoc płciową, układ starczy, historję, nowralgię, malokrwistość, suchoty, syfilis, w następstwach leczenia rtyłowego, w chorobach serca (otłuszczenie, skleroza serca, bicia serca, palpitacje, miocarditis), arteriosklerozę, alkoholizm, schłabnięcie mleczna, paralizach, osłabieniu po przebytych chorobach, wyczerpaniu itp. tylko za pomocą SPERMINU-POEHLA osiągnięto te nadzwyczajne rezultaty, o których świadczą spostrzeżenia uczonych i lekarzy całego świata

Należy zwrócić uwagę na nazwę
SPERMIN-POEHLA

I nie używać żadnych wyciągów i płynów z różnymi nazwami, o bezwartości których przekonanie się można z osobną broszurą, wysyłaną bezpłatnie z najnowszymi broszurkami o Sperminie.

ORGANOTERAPEUTYCZNY INSTYTUT
PROFESSOR D. R. POEHL I SWIE
DOSTAWCY DWORU
JEGO. GESARSKIEJ MOŚCI
PETERSBURG
W. O. 7 Linja 18

SZCZĘŚLIWY KOWAL.

Panie Guyot! Ja jestem z profesji kowalem; miałem sen przewidywany duszności w pierśsiach, zwykle to zdarzało się o północy a następnie rano przy wstawaniu, zwłaszcza podczas niepokojów i mgły, nieraz duszności te były tak silne, że ledwo mogłem oddychać.

Jednocześnie miałem bez przesłanki kaszel bardzo mocny, który trwał nieraz 20 do 25 minut. Wychodząc rano do pracy wypijałem zawsze filiżankę gorącego mleka lub czarnej kawy dobrze osłodzonej; stopniowo zacząłem chudnąć, a cera, twardo nabrała koloru żółtego. Próbowałem bardzo wielu środków, ale

wszelkie herbaty jak również plastry, nie mi nie pomagały. Nikt nie mógł wyleczyć ani też ulżyć w moich cierpieniach.

Przypadkiem usłyszałem o uzdrowieniu osiągniętym za pomocą Kapsułek smolowych Guyota i za namową mojej żony postanowiłem spróbować. Ona mi powiada, że próbując Kapsułek wiele pieniędzy nie ryzykujemy, tem bardziej, że jest powszechnie wiadomo, że smola jest najlepszym środkiem — na wszystkie choroby kanałów oddechowych i płucowych, więc nigdy zaszkodzić nie może.

Zażyłem jeden flakon w sposób przepisany, to jest 2 lub 3 kapsułki po każdym wydechu. Zaraz po pierwszym flakonie nastąpiło polepszenie i już nie miałem duszności w pierśsiach. Sen też nie przerywał się; potem dalej zażywałem i leczyłem się Pańskimi Kapsułkami smolowymi w przeciągu trzech miesięcy bez przerwy, a teraz jestem rad, że mogę przystąpić — i jestem szczęśliwy, gdyż już weale nie kaszlę, nie mam najmniejszych duszności; — słowem jestem zupełnie wyleczony.

Proszę przyjąć, Panie Guyot, moje podziwienie, oraz wyrazy największej wdzięczności. Spodziewam się, że ci wszyscy, którzy są zmęczeni tak, jak ja znoście raz wielkie gorąco, to znowu wielki chłód i nie mogą wystrzeżać się od przeziębienia, zaczęły używać Kapsułek smolowe Guyota, których nie mogą inaczej nazwać jak „dobroczyńcem”, które przyniosły mi ulgę w cierpieniu i dały możność nie porzucania pracy”. Podpisał Tallord, 33, ulica Berneńska w Paryżu, dnia 14 kwietnia 1896 roku. 12646

Wystarczy zażywać po 2 lub 3 Kapsułki smolowe Guyota po każdym wydechu, aby w krótkim czasie wyleczyć się zupełnie od cierpienia, wywołanych przez najniebezpieczniejsze zanieczyszczenie, a nawet od zapalenia płuc. Bywają nawet wypadki, że uzdrowienie nastąpiło u osób, u których już byłoby rozwinięte w wysokim stopniu suchoty, że zaś, jak wiadomo, smola zapobiega rozwijaniu się bakterii w płucach i zabija te szkodliwe mikroby, więc jest rzeczą naturalną, że jest ona skuteczną.

Najlepiej przeziębienie, jeżeli się je zaniedba w wielką łatwość zamienia się w zapalenie płuc. Dla tego należy już z samego początku zalecać chorym, aby w samym zarodku choroby zażywali Kapsułki smolowe Guyota.

Kapsułki smolowe Guyota przyrządzają się ze smoly wydobywanej ze Sosen specjalnych zwanych morskimi, które rosną w Norwegii — w sposób szczególny i wskazany przez samego wynalazcę Guyota — właśnie temu należy przypisać ten fakt, że tylko one jedynie mają absolutnie własności lecznicze; wszystkie zaś inne podobne nie mają weale tych dobroczynnych własności. — Kapsułki są zupełnie okrągłe, wielkości grochu i z największą łatwością dają się polukać, zwłaszcza, jeżeli się popije nieco wody; znajdują się w sprzedaży we wszystkich pierwszorzędnych aptekach.

W razie gdyby proponowane jakichkolwiek innych podobnych kapsułek, mających podobieństwo do prawdziwych Kapsułek Guyota — to należy wprost odmówić przyjęcia, gdyż takie sprzedawcze szukają własnej korzyści, a nie chorych.

Konieczne trzeba wymagać i nalegać na to, aby otrzymać prawdziwe Kapsułki smolowe Guyota, dla pewności i uniknięcia pomyłki należy uważać na etykiety, znajdujące się na flakonach; na prawdziwych Kapsułkach Guyota imię wynalazcy Guyot jest wydrukowane małym — tłustym czcionkami, a podpis jego jest umieszczony w trzech kolorach: liljowym, zielonym i ozerowym na poprzek etykiety, na której również znajduje się adres Laboratorium „Dom Handlowy L. Frère, ulica Jacob no 19 w Paryżu. O prócz tego należy zapamiętać, że prawdziwe Kapsułki Guyota nie są czarne tylko zupełnie białe, że na każdej Kapsułce znajduje się podpis Guyot'a.

Cena prawdziwych Kapsułek Guyota wynosi 1 rubel 25 kop. za flakon.

Koszt leczenia się kapsułkami wypadła mniej, niż 5 kop. dziennie, dając pewność uzdrowienia.

Kapsułki smolowe Guyota znajdują się w sprzedaży we wszystkich pierwszorzędnych aptekach i składach aptecznych.

Przyjmuję zgłoszenia i udziela informacji o warunkach przyjęcia chorych.

Maszyny Osterlanda

pozwalają 3 razy większą pracę przy zadzielnym ziemiakami

bez zwiększenia ilości rąk roboczych. Najprostszy rachunek wykazuje

trzy ruble zysku na morgu.

Koszt maszyny zwraca się w pierwszym roku pracy. Budowa nieporównanie solidna.

Nawozy sztuczne wszelkich rodzajów, nawet wilgotne i zgrubione wysiewa oszczędnie, szybko i tanio znakomity potrafiąc załadachowy

Nowa Westfalja

z siedzeniem, patentowanym odjmowanym dnem i dźwignią pedałową.

Dokładne opisy i cenniki bezpłatnie.

Maszyny OSTERLANDA i potraśacz NOVA WESTFALJA wystawione są w hall przy ul. Miodowej 4 w Warszawie, gdzie posiadamy

WYSTAWĘ MASZYN ROLNICZYCH

ORAZ 6517

w Składzie Wileńskiego Oddziału.

TOWARZYSTWO AKCYJNE

Tadeusz KOWALSKI i A. TRYLSKI

WILNO, Ś-to Jerska 32. WARSZAWA, Miodowa 4.

SKŁAD WIN F. ZAKRZEWSKIEGO

już przeniesiony został pod № 3 przy tejże ulicy obok cukierni Miśkiewicza.

Poleca w wielkim wyborze na święta: wina rosyjskie i zagraniczne, likiery, koniaki, miód 1-go gatunku, maki, rodzenki, migdały i towary kolonialne po cenach umiarkowanych.

Wedliny wiejskie, szynki i kiełbasy.

OSTATNIE NOWOŚCI PARYŻA!

Ulubione perfumy na wagę: Romia, Marie-Chonale, Prince de Dolce-mia, Kamia, Odor-di-Femina, jak również specjalne perfumy w złotych i srebrnych jakkach na prezenta świętecznych.

Ceny najprzystępniejsze.

Skład apteczny **C. KULBISA**, i perfumerja

Wilno, Ostrobramska 17, obok fotografii Czyża.

Skład maszyn rolniczych, nasion i nawozów sztucznych

Towarzystwo „SIERP”

w Mińsku Lit.

Ceny najniższe. — Katalogi na żądanie franko.

A. DANCYGIER

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna

WILNO, ulica Wielka № 41.

Czyszczenie rozmaitego ubrania

Czyszczenie firanek

Czyszczenie parasolek

Prętko i tanio!

Czyszczenie kapeluszy „Panama”

Wileńskie Biuro Ceramiki Budowlanej

G. Piotrowski i P. Wilniewicz w Wilnie

Dostarcza jako specjalność:

Posadzki terakotowe i płytki okładzinowe do ścian

z najpiękniejszych fabryk krajowych i zagranicznych, konkurując wyborowym gatunkiem towaru i cenami (w zakresie tej branży posiadamy wszystko, co tylko przemysł krajowy i zagraniczny produkuje) po zatem dostarczamy wszelkie artykuły „ceramiki budowlanej” (wyroby z gliny, fajansu, szkła, porcelany etc.) oraz nowości i przedmioty zdobniczo budowlane.

Stać wielka wystawa prób i wzorów.

Oferty szczegółowe na pierwsze żądanie.

Adres: tymczasowy: Wilno, ul. Antokolska 6 mieszkanie piąte. Telef. 1257. od 23 kwietnia r. b. ul. Wileńska 23, gmach Tow. Dobroczyń. W dni świąteczne magazyn będzie otwarty. Potrzebni zdolni i odpowiedzialni agenci. 14075

SKŁAD APTECZNY I PERFUMERYJNY

Sz. LIBINA,

WILNO, Ś-to Jerski, — wprost Cukierni Sztrala.

Na nadchodzące święta

otrzymał w wielkim wyborze: perfumy i towary kosmetyczne z fabryk rosyjskich i zagranicznych. 19311

Niespodzianki-pudełeczka i przyrządy toaletowe. Dla wygody kupujących wagi do ważenia są bezpłatnie. W dni świąteczne magazyn będzie otwarty.

RZEŻĄCZKĘ i upławy w ostrej i chronicznej formie szybko i radykalnie leczy zupełnie nieszkodliwy środek (użyte wewnętrznie)

TIELERIN

doktora medycyny uniwersytetu w Genewie GORCZKOWSKIEJ.

Cena zw. słoika (na 10 daw) 1 rb. 75 k., podw. 3 rb. bez przes. Szereg. Instrukcja użycia przy słoiku. Wysyłka za zalicz. W razie gdyby środek ten nie pomógł, zwrót pieniężny. 1310

Adres: dr. Medyc. uniwersytetu w Genewie E. M. GROCHOWSKAJA, Moskwa, Srietenska, Dajew zaułek d. 1-28 m. 3.

Kantor przewozowy

M. CHWEDOROWICZA

Wilno, Poltawska 4, telef. 975.

Przechowanie, pakowanie mebli i różnych towarów na przystępnych warunkach. Ekspedycja. Wykup towarów ze stacji i dostawa tychże do domów.

Sumienne i akuracie wypełnianie poleceń! 21894

WYPRZEDAŻ.

Z powodu śmierci właściciela składu win pod firmą

L. M. FEJGELSON

WILNO, Ostrobramska № 3, telef. 125. ISTN. OD 1873 ROKU

Opiekunowie urządzają wyprzedaż towarów następujących: starki, wytrzymanych win osobliwych gatunków, konjaki francuskie, oryginalne, cygara hawajskie.

Z wielkim upstępstwem.

TORF

na opał do sprzedania. Od st. Porubanek 2 1/2 worysty. Informacje: Zarzecz 40 m. 1. 20627

SKLEP OWOCOWY, cukierniczy i gastronomiczny

M. SZERA,

Wilno, pr. Ś-to Jerski № 7, tel. 208; ul. Wielka, obok księgarni Zawadzkiego, telef. 576.

Otrzymał duży wybór rozmaitych gatunków

JAJEK wielkanocnych

od 5 k. do 25 rb. sztuka.

Codziennie otrzymujemy całe wagony świeżych POMARAŃCZ od 20 kop. dzies., duże cytryny 30 k. dzies., świeże winogrona Malaga od 35 k. za funt. 20887

Do sprzedania DOMEY i działki ZIEMI

na Antokolu № 118, u M. SYRWIDA. 10643

Pieczew RZEŻĄCZCE

najnowszy środek

PICZILIN

działa szybko, radykalnie i szaniem lekarzy uważany jest za środek racjonalny. Oryginały tylko w pudełkach metalowych po 1 rb. 80 k. Jednocześnie działają w ostrej i chronicznej przypadkach i w krótkim czasie usuwa najpoważniejsze objawy rzeżączki. 18576

SKŁAD: Petersburg, Zarzeczka № 7, apteka B. Konhejma. Wysyłka za zaliczeniem. Koszt przez. stosow. do taryfy poczt. Do nabycia w Wilnie w składach aptecznych Segala i Gruźewskiego.

Albuminat żelaza Grüninga.

Liquor ferri albuminati „Grüning” uznany za skuteczny środek lekarski przy bezkrwistości, anemii, zupełnym wyczerpaniu i innych, pobudza apetyt i nie działa szkodliwie ani na żołądek ani na zęby.

Ostrzeżenie.

Znajdują się w handlu bez oznaczenia ceny imitacje, które, zarówno pod względem swego składu chemicznego, jak i działania, znacznie się różnią od przetworu właściwego. Ostrzeżenie również przed fałszyfkatami. Żądajcie tylko „Albuminatu żelaza Grüninga”, przy czym należy zwrócić uwagę na markę fabryczną (Wąż).

Albuminat żelaza Grüninga suchy

Ferrum albuminatum siccum „Grüning” w działaniu swem równoważny z przetworem płynnym. Puszka w opakowaniu oryginalnym odpowiada 1-funtowemu flakonowi płynnego albuminatu żelaza i posiada tę samą wartość. 17449

Sprzedaj we wszystkich aptekach.

MŁYNY, TURBINY, TARTAKI

SPECJALNIE BUDUJE

KAROL KLEIN,

Wilno, czasowo Siergiejewska № 6 m. 1, od 23 kwietnia Zawalna № 22.

REPREZENTACJA ZAKŁADÓW:

Łęgiwski, Hartwig i S-ka w Warszawie, Fabryka budowy maszyn młynskich. 20710

Teraz wszyscy piją tylko

Naturalne Kachetyńskie Wina

T-wa „MELAANI”

KSIĘCIA

I. Z. ANDRONIKOWA i K^o

w Tyflisie.

Do nabycia w Domu Handlowym A. Stępkowskiego.

Dr. Bengué, 47, Rue Blanche, Paris.

Baume Benue

WYLECZENIE ZUPEŁNE

PODAGRY REUMATYZMU

Cena 1.20 k. 1.20 k.

Dostać można we wszystkich aptekach. Oryginały pudełka opatrzone są różową banderolą z podpisem: 50017

„LA VIE”.

Tygodnik społeczny, artystyczny i literacki pod kierownictwem

Marius-Ary Leblond.

Wychodzi w Paryżu. 1-szy numer ukazał się w dniu 24-ym lutego n. st. bież. roku.

„La vie” jest piśmie przyjaźnieli Francji i francuzów, — którzy się interesują rozwojem literatury, sztuki i myśli ludzkiej w świecie całym.

„La vie” ma za zadanie zaznajamiać swych czytelników ze wszystkim, — co jest siłą i postępem w życiu krajów i narodów.

„La vie” pomieszcza artykuły plóra najwybitniejszych publicystów i twórcy literackie oryginalne, portrety osobiste, na których zwrócona jest uwaga świata, sprawozdania z ruchu artystycznego i literackiego, najnowsze wiadomości ze wszystkich dziedzin życia ludzkiego.

Każdy numer „La vie” liczy 32 strony druku, zawiera także ilustracje poza tekstem.

Roczną prenumeratę „La vie” 25 franków (10 rb.). Prenumeratę „La vie” przyjmuje w Paryżu Redakcja „La vie” 63, rue Mazarine.

W Kijowie księgarnia L. Idzikowskiego, Kreszczatik 23.

WYSTAWĘ MASZYN ROLNICZYCH

ORAZ 6517

w Składzie Wileńskiego Oddziału.

TOWARZYSTWO AKCYJNE

Tadeusz KOWALSKI i A. TRYLSKI

WILNO, Ś-to Jerska 32. WARSZAWA, Miodowa 4.

Albuminat żelaza Grüninga.

Liquor ferri albuminati „Grüning” uznany za skuteczny środek lekarski przy bezkrwistości, anemii, zupełnym wyczerpaniu i innych, pobudza apetyt i nie działa szkodliwie ani na żołądek ani na zęby.

Ostrzeżenie.

Znajdują się w handlu bez oznaczenia ceny imitacje, które, zarówno pod względem swego składu chemicznego, jak i działania, znacznie się różnią od przetworu właściwego. Ostrzeżenie również przed fałszyfkatami. Żądajcie tylko „Albuminatu żelaza Grüninga”, przy czym należy zwrócić uwagę na markę fabryczną (Wąż).

Albuminat żelaza Grüninga suchy

Ferrum albuminatum siccum „Grüning” w działaniu swem równoważny z przetworem płynnym. Puszka w opakowaniu oryginalnym odpowiada 1-funtowemu flakonowi płynnego albuminatu żelaza i posiada tę samą wartość. 17449

Sprzedaj we wszystkich aptekach.

MŁYNY, TURBINY, TARTAKI

SPECJALNIE BUDUJE

KAROL KLEIN,

Wilno, czasowo Siergiejewska № 6 m. 1, od 23 kwietnia Zawalna № 22.

REPREZENTACJA ZAKŁADÓW:

Łęgiwski, Hartwig i S-ka w Warszawie, Fabryka budowy maszyn młynskich. 20710

Warszawskie Towarzystwo Opieki nad nerwowo chorymi

podaje do wiadomości, że otwarte w sierpniu r. p.

Sanatorium „KAROLIN”

pod Brwinowem (st. D. Ż. W.-W.) przyjmuje na leczenie nerwowo chorych. Umysłowo chorzy są wyłączeni.

Specjalnie budowany gmach; ogrzewanie centralne, oświetlenie elektryczne. Lasek 22-morgowy. Wzorowo urządzone sale: wodolecznicze, gimnastyczna, elektrolicznicza. Kąpielie świetlne, kwasowogłowe, elektryczne, mineralne. Opieka 2-ch lekarzy-specjalistów. Kuchnia pod stałym dozorem lekarskim.

Kancelarja Tow. (ul. Wielka № 17 m. 5, pd. 4-7 po poł.) — przyjmuje zgłoszenia i udziela informacji o warunkach przyjęcia chorych.

Teraz wszyscy piją tylko

Naturalne Kachetyńskie Wina

T-wa „MELAANI”

KSIĘCIA

I. Z. ANDRONIKOWA i K^o

w Tyflisie.

Do nabycia w Domu Handlowym A. Stępkowskiego.

Dr. Bengué, 47, Rue Blanche, Paris.

Baume Benue

WYLECZENIE ZUPEŁNE

PODAGRY REUMATYZMU

Cena 1.20 k. 1.20 k.

Dostać można we wszystkich aptekach. Oryginały pudełka opatrzone są różową banderolą z podpisem: 50017

„LA VIE”.

Tygodnik społeczny, artystyczny i literacki pod kierownictwem

Marius-Ary Leblond.

Wychodzi w Paryżu. 1-szy numer ukazał się w dniu 24-ym lutego n. st. bież. roku.

„La vie” jest piśmie przyjaźnieli Francji i francuzów, — którzy się interesują rozwojem literatury, sztuki i myśli ludzkiej w świecie całym.

„La vie” ma za zadanie zaznajamiać swych czytelników ze wszystkim, — co jest siłą i postępem w życiu krajów i narodów.

„La vie” pomieszcza artykuły plóra najwybitniejszych publicystów i twórcy literackie oryginalne, portrety osobiste, na których zwrócona jest uwaga świata, sprawozdania z ruchu artystycznego i literackiego, najnowsze wiadomości ze wszystkich dziedzin życia ludzkiego.

Każdy numer „La vie” liczy 32 strony druku, zawiera także ilustracje poza tekstem.

Roczną prenumeratę „La vie” 25 franków (10 rb.). Prenumeratę „La vie” przyjmuje w Paryżu Redakcja „La vie” 63, rue Mazarine.

W Kijowie księgarnia L. Idzikowskiego, Kreszczatik 23.

12 oryginalnych FOTOGRAFIJ od 1 rb. 50 kop.

Portrety od 2 rb. 50 k., broszka i szpilki od 1-go rb.

Ceny zniżone od 20 marca do 20 maja.

Nadworny fotograf. **Br. BUTKOWSKI**, ul. C. M. Sz. P. 4. Złoty medal. Najwyższymi nagrod. Podzięk. I. Św. Papieża Piusa 10. 4 zł. med. i inne odznac. Wyczyste fotografie na zamówienie.

Telef. 421-81 St. Petersburg, wprost cerkwi Wornobrodzkiej, № 27, просп. Wozniesieński.

LECZNICA Wozniesieńska

Przyjęcia chorych we wszystkich specjalnościach do oddziału stacyjnego.

(Chorzy umysłowo i na cierpienia zakaźne nie są przyjmowani)

Indywidualny sposób leczenia dokonywany według zasad nauki, najzupełniej odpowiada poglądom współczesnej nauki.

Przy leczeniu są pokoje oddzielne, oraz sale wspólne, fizyko-terapeutyczny, wodolecznicza, leczenie światłem, elektrolicznicza, prądy Arsonwala, gabinet röntgenowski, inhalatoryjna.

Leczenie chorego pozostaje pod kierunkiem lekarzy-specjalistów.

Na konsylium zapraszani bywają profesorowie

W Petersburgu Informacje i zlecenia.

Szybko i akuracie udzielane są informacje i zaliczanie kosztów: prawne, handlowe, prywatne, we wszystkich instytutach sądowych, administracyjnych, publicznych i t. p. przez kompetentnych. Zwykła informacja wysyłana jest bezpłatnie na zażyczeniu nr. 2 kop. 25, skomplikowane — po pomyślnie. Na odpowiedź należy obowiązkowo dołączyć pocztową. Korespondencje adresować: Petersburg, Nikolajewski, ja 39. Studenczeskiej Birze Truda.

D-r Szyndler - Barnay

„Marjendadzie pigulki redukcyjne” przeciw

OTYŁOŚCI

oraz doskonały środek przeczyszczający. 10726

Oryginalne opakowanie w pudełku czarnego koloru, wraz z opisem sposobu użycia. Sprzedaj we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Interesa handl. i maj.

Do sprzedania

cała nad brzegiem Wilji, tokolu, wprost kościoła, mość: Wileńska 47 m. 4. 20710

Poszukuje

majątku kolej. rezydencja. Adres: Petersburg, Fontanka 131 miesz. 3.

W Grodnie

plac do sprzedania: 1-szy kw. sąż. z domem, 2-ty kw. sąż. Blizsze informacje w-go Pawła Hilksa, ul. Sobolowa w Grodnie.

Motory Naftowe

ekonomiczne, mocne, długoletnia wypraca

RUŚ (Wigand, Rewel)

Zainstalowano przeszło 500 sztuk. Przedstawiciel Biuro Techn. inż. E. J. Najmana Wilno, Ostrobramska 29, tel. 973.

AUTOMOBIL

na 4 osoby, prawie nowy, tanio do sprzedania. Dowiedzieć się w kantorze hot. „Bristol”. 21926

2 mieszkania (od ulicy) do wynajęcia: jedno słoż z 6 pok. z kuch. i pok. dla służby, drugie słoż z 3 pok. z kuch., 2 wejścia. Stosow. do 4-tych. oba miesz. mogą być połączone. — Ul. Wileńska № 7. 22170

OGŁOSZENIA DROBNE.

Kupno i sprzedaż.

Byki - Szwycy 1 i 2-letnie sprzedaje m. Teresdwór, p. Dunilowicz, gub. Wileńska. 19058

Do sprzedania tanio parokony to do sprzedania w wyplatę po 20 rb. na miesiąc. W. Puhulanka № 22, zapytać szwajcara. 22404

Do sprzedania około 4000 pędów kartofli nasiennej prof. Wolhmana, 3 go odsiewu z nasienia otrzymanego po 35 kop. za pud, franco st. kol. Biniakont. Adresować: Zarząd dóbr Seleznicki Wielki, poczta Biniakon. 21869

Do sprzedania tanio

około 4000 pędów kartofli nasiennej prof. Wolhmana, 3 go odsiewu z nasienia otrzymanego po 35 kop. za pud, franco st. kol. Biniakont. Adresować: Zarząd dóbr Seleznicki Wielki, poczta Biniakon. 21869

Do sprzedania tanio

około 4000 pędów kartofli nasiennej prof. Wolhmana, 3 go odsiewu z nasienia otrzymanego po 35 kop. za pud, franco st. kol. Biniakont. Adresować: Zarząd dóbr Seleznicki Wielki, poczta Biniakon. 21869

Do sprzedania tanio

około 4000 pędów kartofli nasiennej prof. Wolhmana, 3 go odsiewu z nasienia otrzymanego po 35 kop. za pud, franco st. kol. Biniakont. Adresować: Zarząd dóbr Seleznicki Wielki, poczta Biniakon. 21869